

»Hitt grøna landið«

WILLY KASTBORG er væl kendur frá føroyska útvarpinum. Hann er annars medarbeiðari við »Arbeiderbladet«, málagninum hjá norska javnaðarflokkinum. Í lotuni er hann í ferð við at skriva bók um Føroyar: »HITT GRØNA LANDIÐ«, sum kemur út til vårs. Blaðið »Demokraten« í Frederikstad hevur havt samrøðu við hann og endurprenta vit tað, hann sigur um Føroyar:

— Og hva var foranledningen til det første besøk på Færøene?

— Mitt bryllup! Og det ble feiret på riktig Færøy-måner med kjededans og visesang til den lyse morgen. Som seg hør og bør deltok hele bygdesamfunnet på 6-700 mennesker i bryllupet.

— Min kones morfar, som den gang var 84 år, danset til klokka 4

om morgenen, da mente han man burde gå over til å spille kort! Utydelig merket av alderdomssvakhet.

— Og kjededansen, er den gammel?

— Den er faktisk overlevet helt fra middelalderen. De fleste steder er den dødd ut, men på Færøene har den funnet et fristed. Visene

som synges til har også ærerike tradisjoner, kjempeviser og nidviser eller spotteviser er meget populære den dag i dag. Enkelte av dem kan opptil en 2—300 vers. Og det fine er at det ikke finnes noen forening som tar vare på disse skattene. Det er faktisk en naturlig del av folkelivet. Dette gir et fellesskap som er ukjent de fleste steder, og gir det dessuten et kolossalt historisk perspektiv. Folk på Færøene lever i naturlig pakt med sin fortid. Man kan oppleve at en mann peker på en plass og sier: Her bodde Sigmund. Straks tror man at det er en venn eller slektning som omtales, men så viser det seg å være Sigmund Brestesøn som døde for omtrent 1000 år siden! På den annen side er det et moderne land, med antagelig en av de best utstyrte fiskeflåter i verden.

— Hvordan er den sosiale lagdeling i et så lite samfunn?

— Jeg tror det er det eneste landet jeg har opplevd hvor det ikke finnes klasseforskjell. Det gir seg tydeligst utslag i tiltaleformen. Alle taltaler hverandre med fornavn uansett stilling i samfunnet, og noe slikt som tittel nevnes aldri. Jeg har personlig opplevd å bo hos en familie i flere måneder uten noen gang å få vite etternavnet deres! Dette er vel i første rekke et resultat av at alle har måttet arbeide sammen for i det heie tatt å kunne overleve. I vårt samfunn har alle i seg et ubevisst snobberi men det er helt ukjent på Færøene.

—Har Færøingene spesielle egenskaper som særmerker dem?

— Da vil jeg i første rekke nevne åpenhet og gjestfrihet, sier Kastborg. Karakteristisk er at bare de største stedene har hoteller. Det blir sett på som en selvfølge at en fremmed bor som gjest i et hjem. Dessuten er de fantastisk hjelpsomme og har alltid tid til overs for en prat.

Det fine ved dem er nettopp at de har klart å bevare visse menneskelige verdier som synes å ha gått tapt i vårt konkurranseamfunn.

Som en honnør til Vaterland sier Kastborg at han har funnet noe av den samme atmosfære i denne lille

gudbenådede flekk ved Fredrikstad.

Kastborg kan snakke i det uendelige om Færøene, en mann som er yr av forelskelse. For en tid siden hadde han forresten besøk av Willi am Heinesen, som er en god venn av ham. Han må samtidig beklage seg litt over at Heinesen ikke er mer kjent enn tilfellet er. — Han er en benådet forteller med et usedvanlig rikt fantasiliv, som gjenspeiles ganske tydelig i hans bøker. Heinesen skriver forresten på dansk og ikke færøysk. Det siste ble ikke innført i skolen før etter at han var ferdig med den.

Kastborg henter en bok i sin velfylte hylle, skrevet på færøysk. Merkelig nok er den lettere å forstå enn den gammelnorsken man en gang slet med i gymnasen. — Det kan nærmest betegnes som en slags dialekt av islandsk, mener Kastborg, med islett av moderne ord og enkelte keltiske. Som kjent var Færøene befolket av irske munkar før nordmennene kom. Denne tiden lever ennå i enkelte stedsnavn og ord.

Folket på Færøene er meget interessert i Norge, og foler seg i langt sterkere grad knyttet til vårt land enn til Danmark. I parentes kan bemerkes at Kastborg hver måned har en sending i færøysk radio med tittelen »Norsk magasin«, en orientering om litteratur, kunst og aktuelle begivenheter i Norge, og etter sigende har posten mange lyttere.

En mengde fine sigarer går opp i røyk mens Færøenes »underlige liv og historie« dukker fram.

Frå avvarðandi í Føroyum verður sagt, at tíðindini í SÓSI-ALINUM viðv. føroyskari gentu á Frelsunnarheimi, ikki er samsvarandi verunleikan.

Vit kunnu upplýsa, at nevndi tíðindastubbi var tikin úr út-landskum tíðindakeldum.

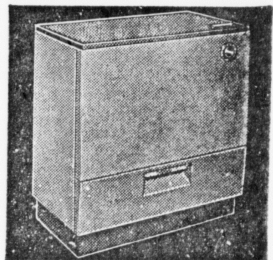
Treiskur kardinalur

Vatíkanið hevur roynt aftur at fáa betur viðurskipti í lag við Ungarn, men alt strandar framvegis uppá Mindszenty, kardinal, sum slapp leysur undir uppreisningum í Ungarn í 1956 og síðan búð á amerikansku sendistovuni.

Ungversku myndugleikarnir siga, at hann frítt kann fara, hvar hann vil, men hin 75 ára gamli sigur seg ongan veg vilja fara, fyrr enn myndugleikarnar hava reinskað hann fyrri allar teir skuldsetingar, teir á sinni domdu hann fyrri

HESS-O-DAN

den
varme-
rigtige
oliekamin

- dejlig nem varme
- god økonomi
- indbygget tank...

Pf. Valdemar Lützen
Tórshavn — tlf. 1020

Ålesund

»MARITÉ« fermir mikudagin 15.11 beinleiðis til Føroya.

Avgreiðsla: J. Hagenæs & Co, tlf. 23078 telex. 2302.

Blyth - Ongland

»SUSANNE VESTA« fermir mánadagin 20.11. beinleiðis til Ongland.

Avgreiðsla: J. Hanns & Co, tlf. Northumberland 2022.

FARMASIGLING

1385 lokal 3

Norrøna Felagið

Fundur verður á Parnassinum hóskvöldið 16.11. kl.20
Formaðurin greiðir frá felagsarbeiðinum. Eyðun Johannesen lesur upp. Kaffiborð.

Nýggir limir kunnu tekna seg á fundinum.

STJÓRNIN

SPARISKIPAN

hjá ikki-uppihaldarum

Setið peningin í

OKKARA BANKA

Vit geva hægstu galdandi innlánsrentu.

Í fíggjarspurningum er tað altíð ein fyrimunur at hava konto í

SJÓVINNUBANKANUM

— tín banki

Telefon: 5148 - 5265
Telgr.: Kjelbro, Klakkevik
Telex 20

KLAKKSVÍKAR
TIMBURHANDIL

Pf. J. F. KJØLBRO

Elkomfyrurin í serflokk.

4 kókiplátur, 1 teirra
termostatstýrd automatplátur,
1 snarkókiplátur og 2 vanl. el-plátur.
Ovnsljós, infragrill, hittaskáp.

Stikk-kontakt til ymist:
m.a. rørimaskinur.

Tendri- og slökkiklokku, sum
samtiðis er elklukka — innbygd
í ovnsvegg.

Útvegast eisini við komfyrslátur
av rustfrium stáli.

marstein

Aarvegur 12 — tlf. 1654
Tórshavn